

Katastrofiluontoisten työtapaturmien tutkintajärjestelmä
Työpaikkakuolemantapausten tutkinta

Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki
Puhelin 19251
Saara Vuorio/an

29.12.1988

1 (2)

25/88 Työntekijän kuolemaan johtanut työtapaturma hänen jäätyään
hiekk-auton perävaunun alle

1. Tapahtuman kuvaus

Hiekkakuopalla asentajana työskennellyt N.N. oli lastannut pyöräkuormaajalla K.K:n ajamaa täysperävaunullista autoa. N.N. oli tuonut pyöräkuormaajan kuormausta paikalle hieman etäämmältä K.K:n pyynnöstä. Kun kuorma valmistui, jätti N.N. kuormaajan tähän lastauspaikkaan. Itse hän nousi K.K:n kuorma-autoon apumiehen paikalle. Kuorma-autoyhdistelmä lähti liikkeelle lastauspaikalta. Samassa tuli toinen kuorma-auto kuopalle lastaamaan ja sen kuljettaja L.L. tiedusteli LA-puhelimella pyöräkuormaajaa. Sovittiin, että N.N. vie pyöräkuormaajan L.L:lle, sillä L.L. lastasi toisesta kohdasta hiekkakuoppaa kuin mistä K.K. oli lastannut. N.N. hyppäsi liikkuvan auton hytistä ulos. K.K:n mukaan hän oli ennenkin hypännyt liikkuvasta autosta. K.K. tunsii ilmeisesti jonkin pienen heilauksen tai vastaavan, koska hän katsoi peruutuspeilistä ja havaitsi N.N:n jalat näkyvän perävaunun etu- ja takapyörien välistä. Hän pysäytti välittömästi kuorma-autoyhdistelmän. Mennessään tarkastamaan näkemäänsä, hän havaitsi N.N:n makaavan maassa perävaunun etu- ja takapyörien välissä poikittaisessa asennossa. Hän totesi, että perävaunun etupyörät olivat menneet N.N:n kehon yli. Tästä hän päätteli, että N.N. oli menehtynyt.

Paikalle kutsuttiin ambulanssi sekä poliisi. Ambulanssin saavuttua N.N. todettiin menehtyneen.

Onnettomuushetkellä kuorma-autoyhdistelmän nopeus oli 10 km/h. Heti tapauksen jälkeen otetuissa valokuvissa nähdään hiekassa N.N:n jäljet hänen hypättyään auton ohjaamosta sekä saappaan jälki vetoautoa ja perävaunua yhdistävässä aisassa. Tästä voidaan päätellä, että N.N. on hypättyään ulos autosta yrittänyt siirtyä vetoauton ja perävaunun välistä aisalle nousemalla vaunuyhdistelmän toiselle puolelle. Hänen jalkansa on ilmeisesti luiskahtanut aisalta, jolta hän on pudonnut auton ja perävaunun väliin kohtalokkain seurauksin.

N.N. oli toiminut kuljetusliikkeen asentajana ja huoltomiehenä noin pari vuotta. Hänen tehtäviinsä kuului hiekkakuopalla koneiden huolto. Hän myöskin käytti tarvittaessa pyöräkuormaajaa ja ajoi autoja.

2. Tapaturmaan johtaneita tekijöitä

1. Liikkuvan autoyhdistelmän välistä kulkeminen

Tapaturman välittömänä syynä voidaan pitää sitä, että N.N. lähti siirtymään liikkuvan autoyhdistelmän välistä toiselle puolelle. Autonkuljettajien kertoman mukaan N.N. oli aikaisemminkin hypännyt ulos liikkuvasta autosta. Sen sijaan kuljettaja ei ollut aikaisemmin havainnut, että N.N. olisi kulkenut liikkuvan autoyhdistelmän etu- ja perävaunun välistä. Nyt näin tehdessään N.N. on astunut vaunujen välisen aisan päälle, jossa oli havaittavissa luis-kahtamisen aiheuttama jälki. N.N:n jalassa oli saappaat. Hiekkaa ja muuta likaa tarttuu vetoaisaan ja tekee sen liukkaaksi. Myös saappaisiin tarttuu hiekkaa ja tekee saappaan pohjan metallisella aisalla liukkaaksi.

Autoyhdistelmän nopeus tapahtumahetkellä oli 10 km/h eli niin hidas, että N.N. ilmeisesti arvio ehtivänsä hypätä välistä toiselle puolelle.

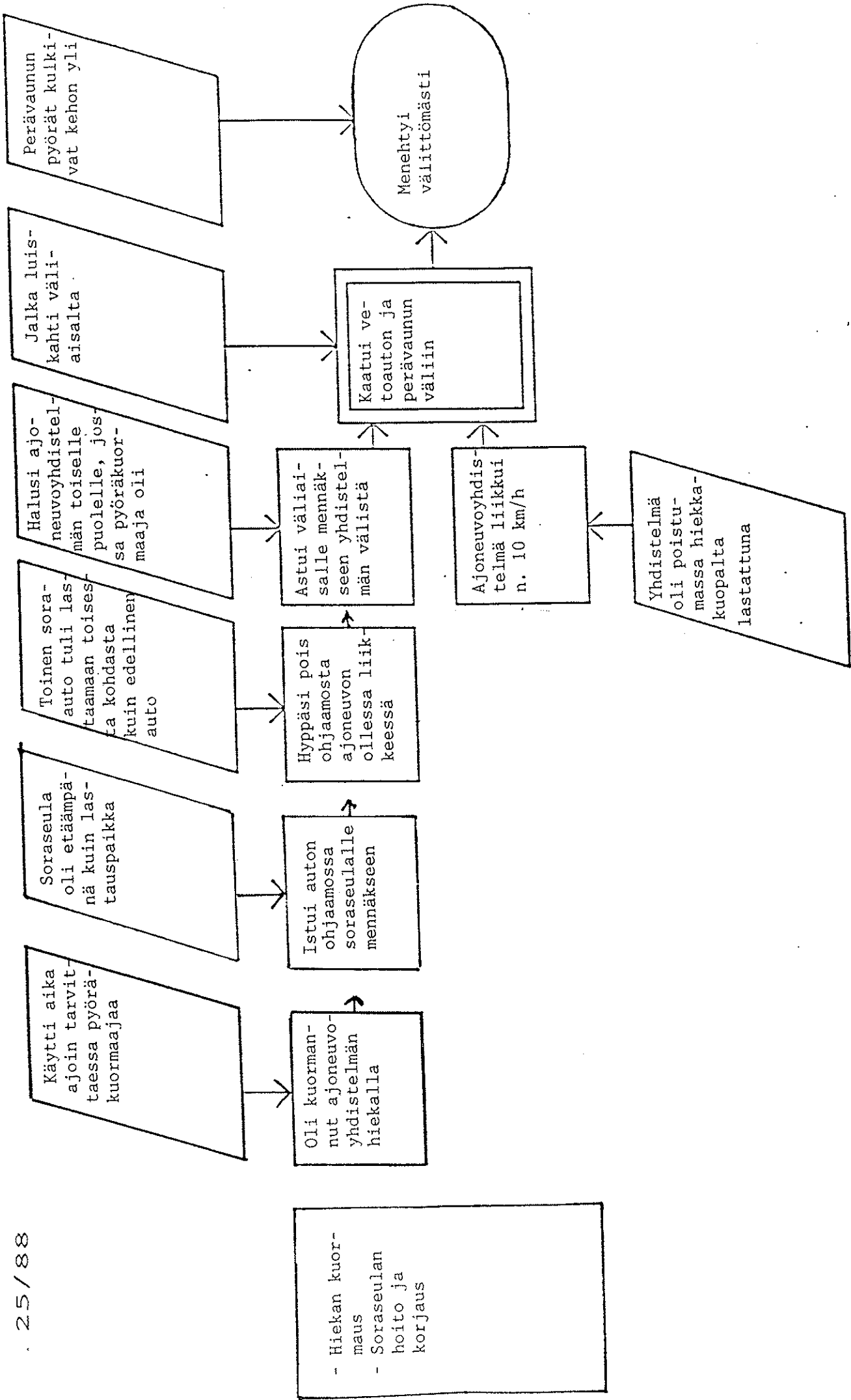
2. Pyöräkuormaajan siirtäminen

Välillisenä syynä N.N:n menettelyyn oli pyöräkuormaajan siirtäminen toiseen paikkaan. Ilmeisesti N.N. halusi toimia nopeasti. Ajattelemattomuuttaan hän ei malttanut odottaa perävaunun siirtymistä ohi, vaan halusi nopeasti yhdistelmän toiselle puolelle pyöräkuormaajaa hakemaan.

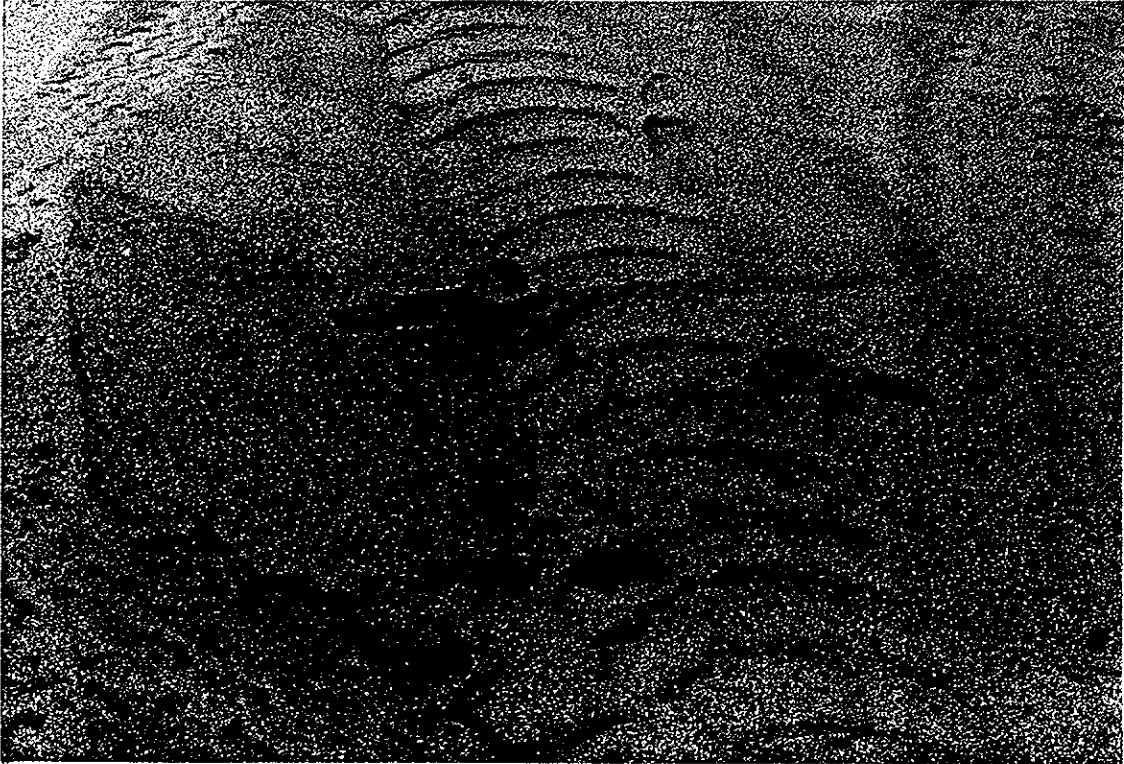
3. Toimenpiteitä vastaavien tapaturmien estämiseksi

Opetus ja ohjeet

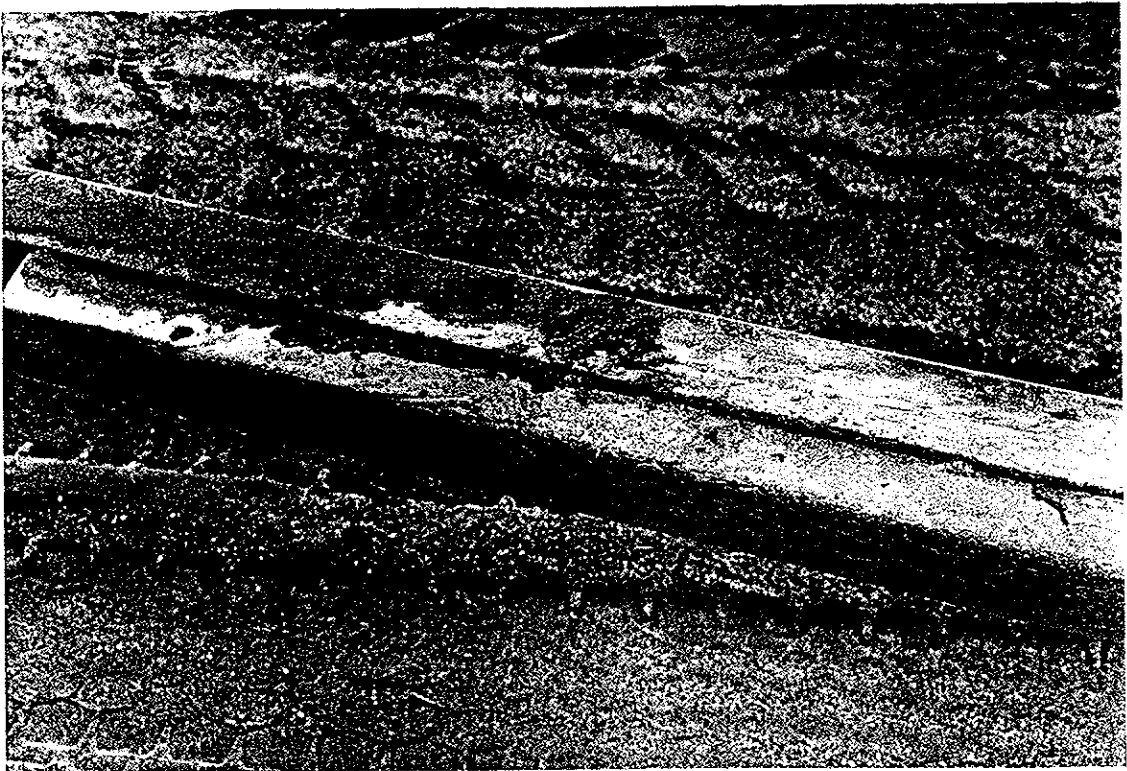
Normaalin työnopastuksen yhteydessä tulee hiekkamontulla työskenteleville, myöskin remonttimiehille, muistuttaa, ettei ajoneuvoista saa hypätä eikä liikkuvien ajoneuvoyhdistelmien välistä kulkea.

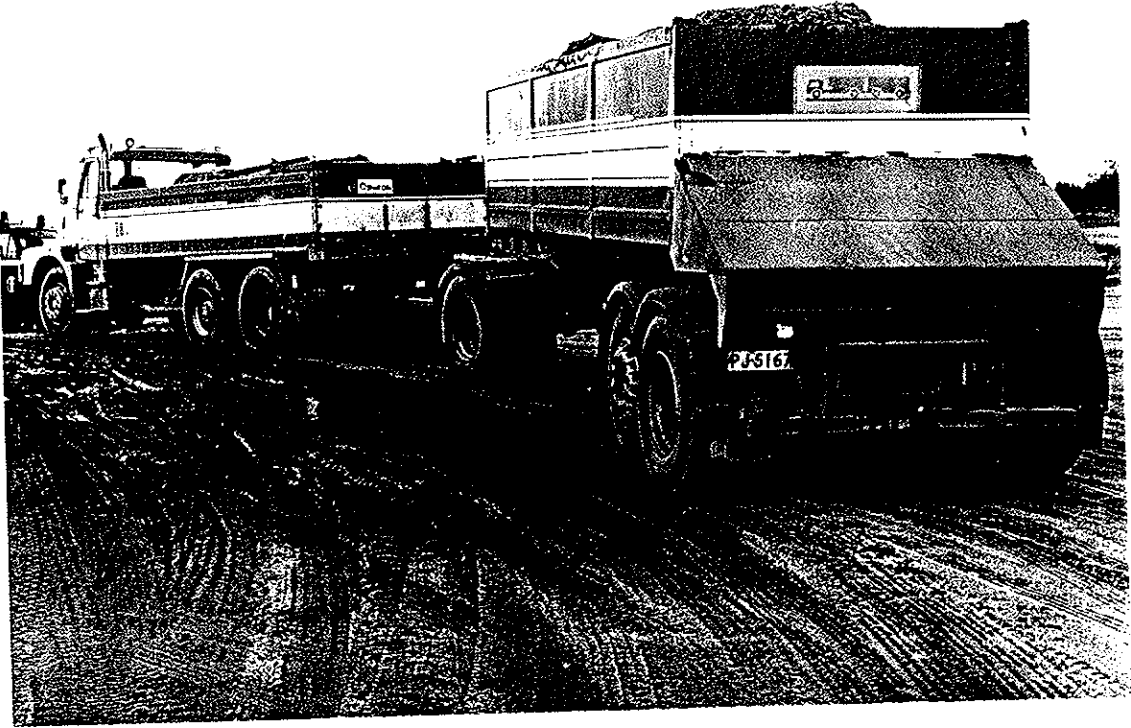
- Hiekan kuorma
- Soraseulan hoito ja korjaus

Kuva 1. NN:n jalanjäljet hiekassa siinä kohdassa, mihin hän hyppäsi ohjaamosta.

Kuva 2. NN:n luiskahtamisjälki perävaunun vetoaisassa.

Kuva 3. Ajoneuvoyhdistelmä, josta NN hyppäsi.